

Motion till riksdagen 2020/21:3832

av **Kerstin Lundgren m.fl. (C)**

med anledning av skr. 2020/21:56 Internationella försvarssamarbeten

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla och fördjupa Sveriges försvars- och säkerhetspolitiska samarbeten och att Sverige ska söka medlemskap i Nato, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige inom ramen för de internationella försvarssamarbetena alltid ska ta ställning för våra demokratiska grannars säkerhet och den demokratiska värdegrund som förenar oss och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen behöver tydliggöra sin säkerhetspolitiska linje och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sveriges försvars- och säkerhetspolitiska samarbeten är viktiga för vårt lands försvarsförmåga, för vår säkerhet. Sverige är ett land som bygger säkerhet tillsammans med andra, och den solidariska säkerhetspolitiken förutsätter att Sveriges agerande i händelse av kris eller krig är förutsägbart. Det ska inte råda några tvivel om att Sverige är ett land som tar ställning för vår och våra demokratiska grannars säkerhet närhelst den hotas av andra länder. Vi samarbetar också för att stärka den demokratiska värdegrund som förenar oss, och ingen ska heller tvivla på att vi står upp för den när det behövs. I dag innebär Sveriges säkerhetspolitik en osäkerhet både för oss och för våra demokratiska grannländer. Att Sverige inte är med i Nato innebär till skillnad från vad regeringen hävdar ökad osäkerhet och vakuum i Östersjöområdet. Att stå utanför Nato bidrar inte till säkerhet i vår region. Att vårt samarbete med Nato utvecklas inom ramen för våra olika partnerskap är inte längre försvarspolitiskt tillräckligt utifrån den säkerhetspolitiska situation vi befinner oss i. Våra internationella försvarssamarbeten utgör de facto en del av vårt säkerhetspolitiska bygge. Vi anser därför att Sverige ska gå med i

Nato, gärna tillsammans med Finland, både för att stärka vårt eget försvar och för att bidra till säkerheten i vårt närområde. Vet vi inte hur andra länder kommer att agera så behöver vi också försvarsmässigt ta höjd för det. Fram till dess bör Sverige, likt Finland, uttala en Natooption i sin säkerhetspolitiska linje, i enlighet med riksdagens vilja.

Regeringen har utvecklat flera av Sveriges bilaterala samarbeten på ett sätt som leder framåt och som utvecklar vårt försvar men som inte är vare sig säkerhetspolitiskt eller försvarspolitiskt tillräckliga.

Sverige har sedan många år försvarspolitiska samarbeten med Storbritannien, inte minst på materielområdet, och säkerhetspolitisk dialog. Storbritannien har nu lämnat EU och det utan avtal om försvars- och säkerhetspolitiskt samarbete. Vi beklagar detta. Regeringen konstaterar mycket riktigt att Sverige nu behöver ha en dialog med Storbritannien om hur det bilaterala säkerhetspolitiska samarbetet kan utvecklas postbrexit. Det är otydligt hur regeringen bedömer att Storbritanniens EU-utträde påverkar det bilaterala försvars- och säkerhetspolitiska samarbetet. För Centerpartiet är det samtidigt uppenbart att Nato nu är den gemensamma och naturliga samarbetsytan mellan Sverige och Storbritannien, en yta som hade förstärkts om Sverige också var medlem i Nato. Genom Nato finns också en naturlig länk via Storbritannien för den transatlantiska länken att utvecklas. Det hade också varit välkommet om regeringen i skrivelsen hade redogjort för hur den ser på möjligheterna att samarbeta med Storbritannien kommande år givet att de nu lämnat EU, både bilateralt, inom ramen för EU med Storbritannien som partner på förmåge- och industrisidan, och inom ramen för Natosamarbetet.

Den säkerhetspolitiska dialogen med och det konkreta försvarssamarbetet med de nordiska och baltiska länderna generellt och Finland i synnerhet är viktiga. Vi vill se det fortsätta att utvecklas. Vi välkomnar att Sverige nu genomför gemensam operativ försvarsplanering med Finland men anser att det bör utvecklas till att omfatta fler länder och aktörer, inklusive Nato. Samordning med andra länders operationsplanering är ett bra första steg men inte tillräckligt för att sätta kraft och trovärdighet bakom orden om en solidarisk säkerhetspolitik. Sverige behöver bedriva gemensam operationsplanering med fler länder än Finland. Sverige är i behov av mer generell lagstiftning för att likt Finland göra det möjligt. Genom ett svenskt Natomedlemskap hade vi fått tillgång till gemensam operationsplanering naturligt med alla våra samarbetsländer i norra Europa och kring Östersjön.

Det är tydligt i regeringens skrivelse att det är de bilaterala samarbetena som regeringen lägger sin kraft på. Både EU- och Natosamarbetena redogörs för kort och utan större framåtblickande ambitioner. Det fanns heller inte i regeringens försvarspolitiska proposition. Det är alltså oklart hur regeringen ser att försvarssamarbetet inom dessa organisationer behöver utvecklas. Borta är tyvärr också de ändock viktiga skrivningarna i den försvarspolitiska propositionen om behovet av att stärka EU:s handlingsförmåga som säkerhetspolitisk aktör och därmed unionens förmåga att ta ansvar för sin egen säkerhet och om att säkerheten i dess grannskap är avgörande. Vi beklagar detta.

Centerpartiet vill att EU ska vara rustat för att kunna möta de gränsöverskridande hot och utmaningar som unionen står inför, även om det skulle innebära en breddning av de uppgifter som unionen har i dag.

Därtill begränsar regeringen i avsnittet om EU omfattningen av Sveriges solidariska säkerhetspolitik genom att koppla den till EU-medlemskapet. Därmed ger regeringen intryck av att exkludera våra nordiska grannar som inte är med i EU, något som spär på

den osäkerhet som finns kring svensk säkerhetspolitisk doktrin och svenskt agerande i händelse av kris eller väpnad konflikt. I den politiska diskussion som uppstått med anledning av att riksdagen tillkännagett för regeringen att Sverige bör uttala en Natooption i sin säkerhetspolitiska linje hävdar regeringen med bestämdhet att tvära kast ska undvikas i säkerhetspolitiken. Att regeringen nu tycks begränsa omfattningen av den solidariska säkerhetspolitiken till EU-medlemmar men inte alla nordiska grannar är därför mer än anmärkningsvärt. Det om något riskerar att spä på den osäkerhet i säkerhetspolitiken som regeringen ofta hänvisar till som olycklig. Regeringen måste tydliggöra sin säkerhetspolitik, som i dagsläget framstår som innehållande både tvära kast och stora osäkerheter.

Kerstin Lundgren (C)

Magnus Ek (C)

Daniel Bäckström (C)